

УКРАЇНА
Чернівецька міська рада
ЧЕРНІВЕЦЬКА ГІМНАЗІЯ № 6 «БЕРЕГІНЯ»

НАКАЗ

29.08.2024 р.

№ 272

Про створення Комісії та затвердження плану заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) здобувачів освіти Чернівецької гімназії № 6 «Берегиня» у 2024/2025 н.р.

Відповідно до Конвенції про права дитини, законів України «Про охорону дитинства», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 03.02.2020 року за № 111/34394, наказу Міністерства освіти і науки від 26.02.2020 року № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», листа МОН України від 24.08.2023р. №1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024н.р.»

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з розгляду випадків булінгу серед учасників освітнього процесу у такому складі:

Голова комісії – директор Галина Капустяк ;

секретар комісії – Неля Дребот;

Члени комісії: вихователь –методист Сільвія Павлюк;

заступник директора з навчально-виховної роботи Леся Якубчак;

практичний психолог Світлана Гулінська;

вихователь- Ірина Пелепко;

соціальний педагог – Марія Гамаль;

сестра медична – Юлія Павлюк .

1.2. У випадку скликання комісії до її роботи залучати батьків, чії діти причетні до випадків булінгу.

1.3. Засідання комісії проводити у випадку письмової заяви батьків (або осіб, що їх замінюють).

1.4.З метою профілактики проявів негативної поведінки вихованців, чії діти у майбутньому можуть кваліфікуватися як булінг, невідкладно скликати засідання комісії та залучати батьків вихованців до її засідань.

1.5. До роботи комісії залучати уповноважених осіб Національної поліції України та Служби у справах дітей.

1.6. Під час засідання Комісії вести протокол , відповідно Додатку 8 до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) (пункт 8 розділу IV)наказ МОНУ від 28.12.2019р. № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу»

2. Призначити відповідальним за роботу щодо запобігання насильству та булінгу (цькування) у дошкільному підрозділі вихователя – методиста Павлюк С.А. у гімназії – заступника директора з навчально-виховної роботи Якубчак Л. М.

3. Затвердити План заходів, спрямованих на запобігання та протидію (цькуванню) здобувачів освіти в Чернівецькій гімназії № 6 «Берегиня» у 2024/2025 н.р. **Додаток 1.**

4. Затвердити порядок подання та розгляду звернень про випадки булінгу в закладі від вихованців, їх батьків, законних представників, інших осіб. **Додаток 2.**

5. Затвердити Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) в Чернівецькій гімназії №6 «Берегиня». **Додаток 3 .**

6. Затвердити орієнтований зразок заяви про випадок булінгу .**Додаток 4**

7. Затвердити зразок Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування). **Додаток 5**

8. Затвердити Порядок застосування заходів вихованого впливу . **Додаток 6**

9. Вихователю – методисту дошкільного підрозділу Сільвії Павлюк, заступнику директора з навчально-виховної роботи Лесею Якубчак.:

9.1. Затвердити та оприлюднити на сайті закладу План заходів, спрямований на запобігання та протидію (цькуванню) здобувачів освіти у закладі на 2024/2025 н.р. (до 02.09.2024 р)

9.2. Забезпечити створення у закладі безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі, шляхом реалізації плану заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу.

9.3. Контролювати виконання затверджених заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) серед дітей у 2024/2025 н.р. в умовах воєнного стану. (протягом року).

9.4. Розглядати виконання Плану заходів, щодо протидії булінгу (цькування) в закладі на 2024/2025 н.р. **щоквартально** протягом навчального року на нараді при директорові.

9.5. Інформувати невідкладно директора закладу про випадки булінгу

9.6. Розмістити на веб – сайті закладу наступну інформацію:

- правила поведінки здобувачів освіти в закладі;
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі;
- порядок подання та розгляду звернень про випадки боулінгу в закладі, їх батьків, законних представників, інших осіб;
- порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб причетних до боулінгу;

- корисні посилання для вихованців, батьків, педагогічних працівників щодо протидії булінгу.

9.7. Довести до відома усіх педагогічних працівників про персональну відповідальність за випадки булінгу з їх боку чи спробу втаємничення таких випадків зі сторони вихованців чи колег по роботі.

10. Педагогам Чернівецької гімназії №6 «Берегиня»:

10.1. Забезпечити виконання затверджених заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в кожній віковій групі та класі. (протягом року)

10.2. Матеріали проведених заходів, звіти про їх проведення подавати вихователю – методисту Павлюк С.А. та заступнику директора з НВР Якубчак Л. М. (протягом року).

10.3.Проводити з батьками консультації, бесіди, батьківські збори з питань запобігання та протидії булінгу (цькування) з дітьми. (протягом року)

11. Висвітлювати проведені заходи спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) серед дітей на сайті закладу та в соціальній мережі Facebook. (протягом року)

12. Копію даного наказу розмістити на сайті закладу.

13. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Галина КАПУСТЯК

Плану заходів
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
здобувачів освіти у закладах Чернівецької міської територіальної
громади на 2024/2025н.р.

№	Заходи	Дата виконання	Відповіда льний
1.	Забезпечити безпечне освітнє середовище, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу	Постійно	Адміністра ція закладу
2.	На нарадах керівників закладів освіти розглядати питання профілактики правопорушень, запобігання та протидії булінгу в учнівському середовищі, активізації роботи з батьками, стану профілактичної та індивідуальної роботи з дітьми, які потребують особливої педагогічної уваги	Протягом 2024/2025 н.р.	Директор, вихователь -методист, практични й психолог
3.	Розробити та затвердити План заходів спрямованих на запобігання і протидію булінгу (цькування) на 2024/2025н.р., затвердити склад комісії. Визначити функціональні обов'язки кожного члена комісії	Серпень/ вересень 2024 р.	Заступник директора з НВР
4.	Забезпечити дотримання належних заходів безпеки відповідно до законодавства; організацію безпечного користування мережею «Інтернет» під час освітнього процесу; контролю за використанням засобів електронних комунікацій малолітніми здобувачами освіти під час освітнього процесу	Протягом навчального року	Керівники закладів освіти

5.	Забезпечити виконання Порядку реагування на випадки булінгу відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 р. №1646 та дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних»	Постійно	Управління освіти Чернівецької міської ради, керівники закладів освіти
7.	Здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, з усунення причин булінгу, заходів впливу та корегування відповідних послуг	Щоквартально	Керівники закладів освіти
8.	Поновити роботу «Скриньок довіри»	постійно	Заступник директора з НВР

9.	Співпрацювати з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування у сфері освіти, охорони здоров'я, органами (підрозділами) Нацполіції України, Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області, служби у справах дітей, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, інститутів громадянського суспільства тощо;	Протягом року	Вихователь-методист Заступник директора з НВР
Робота з педагогами			
1.	Семінар – практикум «Профілактика жорстокого поводження з дітьми»	жовтень	вихователь-методист, практичний психолог
2.	Тренінг: «Як знайти ресурс під час війни», «Як розвивати у дітях стресостійкість під час війни». Релаксійний тренінг «Якісне проведення часу з сім'єю та роботою». «Толерантність»	Грудень- січень Квітень	психолог Гулінська С. Р соціальний педагог Гамаль М.
3.	Анкетування з працівниками «Булінг та його прояви»	грудень	психолог Гулінська С. Р

			соціальний педагог Гамаль М.
4.	Групові консультації для педагогів: «Види та форми булінгу». «Як виявити дітей, що підлягають цькуванню».	Жовтень Лютий	
Робота з дітьми			
1.	Тематичний тиждень ввічливості «Країна ввічливості і добра»,	листопад	Педагоги дошкільного підрозділу
2.	Тематичний тиждень «Свої права ти, друже, знай, їх цінуй і захищай».	грудень	Педагоги дошкільного підрозділу
3	Проведення годин класовода та класного керівника спільно з психологом, соціальним педагогом щодо виховання соціально активної особистості, формування ціннісних орієнтирів, навичок здорового способу життя та профілактики булінгу серед підлітків.	Протягом року	Класні керівники, класоводи психолог Гулінська С. Р., соціальний педагог Гамаль М.
4	Проведення факультативних занять «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе»	Протягом року	психолог Гулінська С. Р.,
5	Участь в акції «16 днів проти насильства»	Листопад	психолог Гулінська С. Р., соціальний педагог Гамаль
6	Тренінги «Булінг у шкільному середовищі» (7-9 клас). Заняття з елементами тренінгу «Стрес у дітей та дорослих»	Жовтень - грудень	психолог Гулінська С. Р
7	Матриця Равена «Діагностика мислення» (1-4 клас)	Листопад	психолог Гулінська С. Р
Робота з батьками			

1.	Анкетування батьків старших груп «Чи потрібні дитині права»	грудень	Педагоги дошкільного підрозділу
2.	Тренінг для батьків: «Вчимося спілкуватися з дитиною», «Як реагувати на агресію та бійки дитини»	Вересень, березень	Педагоги дошкільного підрозділу психолог Гулінська С.
3.	Інформаційний буклет «Батькам про права дитини» (інформаційні куточки груп)	грудень	Педагоги дошкільного підрозділу
4.	Консультація “Протидія цькуванню дітей вдома” . «Як говорити з дітьми про війну». «Сім небанальних корисних звичок для дітей». «Методи тренування пам’яті для дітей»	Січень Березень Квітень Травень	Психолог Гулінська С
5	Проведення батьківських лекторіїв з метою підвищення психологічної компетентності батьків щодо можливого негативного впливу Інтернет-ресурсів на психоемоційний стан та особливості розвитку дітей та підлітків	Протягом року	Класні керівники, класоводи , вихователі дошкільного підрозділу

Додаток 2

До наказу № 272 від 29.08.2024 р.

ПОРЯДОК

подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в Чернівецькій гімназії №6 «Берегиня»

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу(цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника

закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.

5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадкибулінгу (цькування).

6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.

8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманнямконфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числапедагогічних працівників.

2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв,повідомлення керівника закладу.

3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.

4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.

2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.

3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.

4. Комісія створюється наказом керівника закладу.

5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у томі числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші заінтересовані особи.

6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншиминормативними актами.

7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.

8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та

реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

10. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.

2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

До наказу № 272 від 29.08.2024 р.

ПОРЯДОК

**реагування на випадки булінгу (цькування) в Чернівецькій гімназії №6
«Берегиня»**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі освіти всіх типів і форм власності.

2. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються у таких значеннях:
кривдник (булер) - учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу;

потерпілий (жертва булінгу) - учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування);

спостерігачі - свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);

сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в закладі освіти, є:

замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;

неврівноважена поведінка;

агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;

різка зміна звичної для дитини поведінки;

уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;

відлюдкуватість, уникнення спілкування;

ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;

занижена самооцінка, наявність почуття провини;

поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;

демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;

схильність до пропуску навчальних занять;

відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття;

депресивні стани;

аутоагресія (самоушкодження);

суїцидальні прояви;

явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);

намагання приховати травми та обставини їх отримання;

скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;

наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;

наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

4. До булінгу (цькування) в закладі освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, душовими кімнатами, їдальнею тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;

будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;

інші правопорушення насильницького характеру.

5. Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування) в закладі освіти (далі - суб'єкти реагування) є:

служба освітнього омбудсмена;

служби у справах дітей;

центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

органи місцевого самоврядування;

керівники та інші працівники закладів освіти;

засновник (засновники) закладів освіти або уповноважений ним (ними) орган;

територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

6. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. Педагогічні (науково-педагогічні) та інші працівники закладу освіти у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;

за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;

повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

II. Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти

1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, керівника закладу освіти або інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти.

У закладі освіти заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення приймає керівник закладу.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2. Керівник закладу освіти у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);

за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;

повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;

скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

III. Склад комісії, права та обов'язки її членів

1. Склад комісії затверджує наказом керівник закладу освіти.

Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії.

Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії входять педагогічні (науково-педагогічні) працівники, у тому числі практичний психолог та соціальний педагог (за наявності) закладу освіти, представники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти.

3. Головою комісії є керівник закладу освіти.

Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

4. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

5. Член комісії має право:

ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці;

подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;

брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;

висловлювати окрему думку усно або письмово;

вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

6. Член комісії зобов'язаний:

особисто брати участь у роботі комісії;

не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;

брати участь у голосуванні.

IV. Порядок роботи комісії

1. Метою діяльності комісії є припинення випадку булінгу (цькування) в закладі освіти; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі (класі), де стався випадок булінгу (цькування); з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

2. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

законності;

верховенства права;

поваги та дотримання прав і свобод людини;

неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування);

відкритості та прозорості;

конфіденційності та захисту персональних даних;

невідкладного реагування;

комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування);

нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

3. До завдань комісії належать:

збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування); висновків практичного психолога та соціального педагога (за наявності) закладу освіти; відомостей служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви;

розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать:

оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;

визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі (класі), де стався випадок булінгу (цькування);

моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

надання рекомендацій для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками;

надання рекомендацій для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

4. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

5. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

6. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

7. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

8. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку, що оформлюється наказом керівника закладу освіти.

9. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;

ставити питання по суті розгляду;

подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

10. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

11. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником закладу освіти.

V. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) в закладі освіти

1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;

виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти ґрунтується на принципах:

недискримінації за будь-якими ознаками;

ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;

партнерства та підтримки між педагогічним (науково-педагогічним) колективом закладу освіти і батьками (законними представниками) малолітнього чи неповнолітнього здобувача освіти;

особистісно-орієнтованого підходу до кожної дитини;

розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;

гендерної рівності;

участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів закладу освіти.

3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти є:

створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;

визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування) в закладі освіти;

підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);

формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини;

заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

4. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти (далі - План).

Розроблення, затвердження та оприлюднення Плану забезпечує керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень щодо створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

Планування відповідних заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища в закладі освіти.

Заплановані заходи повинні:

спрямовуватись на задоволення потреб окремого закладу освіти у створенні безпечного освітнього середовища;

мати вимірювані показники ефективності;

залучати всіх учасників освітнього процесу.

План розробляється до початку навчального року. Протягом навчального року керівник закладу освіти забезпечує проведення моніторингу (за потреби, але не рідше одного разу на півріччя) ефективності виконання Плану та внесення (за потреби) до нього змін.

Заплановані заходи можуть відбуватись у будь-якій формі: зустрічі, бесіди, консультації, лекції, круглі столи, тренінги, тематичні заходи, конкурси, спільні перегляди та обговорення тематичних відеосюжетів, літературних творів, матеріалів ЗМІ, особистого досвіду, запрошення гостей, у формі рольових ігор та інших організаційних формах.

5. До заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти, належать заходи щодо:

організації належних заходів безпеки відповідно до законодавства (пост охорони, відеоспостереженням за місцями загального користування тощо);

організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;

контролю за використанням засобів електронних комунікацій малолітніми чи неповнолітніми здобувачами освіти під час освітнього процесу;

розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:

розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;

розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;

здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом;

відповідального ставлення до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільному житті;

здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки/позиції, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб;

здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;

здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;

підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо;

створення в закладі освіти культури, що ґрунтується на нетерпимості до будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

Додаток 4

До наказу № 272 від 29.08.2024 р.

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____ (адреса проживання)

_____ (контактний телефон)

ЗАЯВА

Зміст заяви викладається довільно.

В заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме обставини, місце, час та яким чином здійснювався булінг (цькування).

Вказується відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника(булера), спостерігачів (за наявності).

(дата) (підпис) _____

ЖУРНАЛ
реєстрації заяв про випадки булінгу
(цькування)

№ з/п	Дата прийняття заяви	Прізвище, ім'я, по батькові заявника (здобувач освіти, батьки, законні представники, педагогічний працівник, інші особи)	Контактна інформація заявника (адреса проживання, телефон)	Короткий зміст заяви	Прізвище, ім'я, по батькові та посада особи, яка прийняла заяву

ЖУРНАЛ
реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

№ з/п	Дата засідання комісії	Номер рішення	Рішення та рекомендації комісії	Прізвище, ініціали та посада членів комісії	Підписи членів комісії

ПОРЯДОК
застосування заходів виховного впливу Чернівецької гімназії №6
«Берегиня»

1. Цей Порядок визначає процедуру застосування заходів виховного впливу в закладі освіти всіх типів і форм власності, крім тих, які забезпечують здобуття освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти.

2. Заходи виховного впливу - заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

3. Заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) в закладі освіти застосовуються з метою:

відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу (цькування) після відповідного випадку;

недопущення повторення випадку булінгу (цькування) між сторонами булінгу (цькування);

загальної превенції випадків булінгу (цькування) у закладі освіти.

4. Необхідні заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) визначає комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти, зокрема:

мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу;

критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

Моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу до сторін булінгу (цькування) та необхідність їх коригування визначає комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти на черговому засіданні.

5. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними (науково-педагогічними) працівниками закладу освіти, фахівцями служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти під час реалізації заходів виховного впливу діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

6. Психологічний та соціально-педагогічний супровід застосування заходів виховного впливу у групі (класі), в якій (якому) стався випадок булінгу (цькування), здійснюють у межах своїх посадових обов'язків практичний психолог та соціальний педагог (за наявності) закладу освіти, зокрема:

діагностику рівня психологічної безпеки та аналіз її динаміки;

розробку програми реабілітації для потерпілого (жертви) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;

розробку корекційної програми для кривдника (булера) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;

консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу;

розробку профілактичних заходів.

У разі відсутності практичного психолога та соціального педагога в закладі освіти супровід застосування заходів виховного впливу у групі (класі), в якій (якому) стався випадок булінгу (цькування), здійснюють працівники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Додаток 8

до Порядку реагування
на випадки булінгу (цькування)
(пункт 8 розділу IV)наказ МОНУ від
28.12.2019р. № 1646 «Деякі питання
реагування на випадки булінгу»

**ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)**

_____

(Найменування закладу освіти)

« _____ » _____ 20__ р. _____ Час _____ год
_____ хв

Підстава:

_____ (від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування))

_____ (стислий зміст заяви або повідомлення)

_____
_____
_____

Присутні:

Члени комісії (_____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____
№ _____:

_____
_____
_____

Інші особи (_____ осіб):

_____
_____
_____
_____

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

_____
_____
_____

II. Розгляд питань Порядку денного засідання¹

III. Ухвалили рішення про²

потреби сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин булінгу (цькування)

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії _____

Секретар _____

---

¹ Розділ II доповнюється окремими сторінками.

² Розділ III доповнюється окремими сторінками.

